

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנינו

ממדינו דאש

הישיבה שליט"א

נ"ג

שנה ב'

פרשת בהר

תשפ"ד

שיעור ליל שישי
פר' קדושים תשפ"ד

דברים שנאמרו
אחרי לימוד הדף גמרא

מוצאי ל"ג בעומר תשפ"ג
בירושלים עיר הקודש

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימו -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ליל שישי פרישת קדושים תשפ"ד

בבית הכנסת היכל הקודש בלעיקווד

[באמצע השיעור הגיעו כמה בחורים מהישיבות באיזור
והרחיב על חסידות ברסלב ודרך הלימוד והדיבור אל ד']

הקב"ה איתנו

שאלתי לפני השיעור על מה לדבר, וביקשו לדבר על המצב הכלכלי הקשה, והאמת היא שזו שיחה מרבינו, בשיחות הר"ן סימן ש"ז: מה שדרך העולם לומר בכל שנה ובכל עת שעכשיו אין העתים טובות, ובשנים הקודמים היה יותר טוב וכו', שבימים הראשונים הטובים היה הכל בזול גדול, הרבה יותר משל עכשיו וכו', ענה ואמר הלא אדרבה השם יתברך מנהיג עתה העולם יפה יותר מקודם, ואמר בזה הלשון: אדרבה דער אייבערשטער פירט היינט שענער די וועלט. הדברים האלו נאמרו לפני מאתיים וחמישים שנה, אומרים היום את אותם דברים, אנשים מסתובבים וגונחים, איפה היה השכל שלי, הרי הייתי יכול לקנות את הדירה הזו לפני עשרים שנה בכמה דולרים, והייתי יכול לקנות את כל העיר מנהטן בעשרים וחמש דולר, גם אז בכו ואמרו שזה יקר... דיברתי פעם עם מישהו על השיחה הזאת מרבינו, ואז הוא עשה את השיר 'אחרון אחרון חביב', הקב"ה מנהל את העולם יותר יפה.

העולם יפה יותר אבל הנסיונות קשים יותר

רבינו אומר שכשיהודי קונה בגד חדש הוא מאוד שמח, וכשעובר יום הוא נהיה פחות שמח, ועוד יום עוד פחות, ואחרי תקופה הוא בכלל לא שמח מזה, אבל הקב"ה ברא את העולם, יש מאין, לא היה כלום בעולם, וקודם ברא צדיק אחד, אדם הראשון, ורק אחרי אלף שנה היה עוד צדיק, נח, אחרי אלף שנה עוד צדיק, אברהם אבינו, ולאט לאט התחיל העולם להיות יותר יפה, היה קבלת התורה, והגיעו עוד צדיקים, וככה הקב"ה מנהל את העולם יותר ויותר יפה, אין ספק שהנסיונות היום הם נוראיות מאוד, מה שלא היה אף פעם, אני לא יודע מה קורה כאן בלעיקווד, אבל בברוקלין חייבים רחמי שמים מרובים להישאר יהודי ירא שמים, אפשר להישרף על ידי העיניים, כפשוטו וכמשמעו, אני לא מדבר על מי שח"ו רואה צפיות אסורות במכשירים שונים, אלא יהודי שהוא שמור לגמרי, שמור בבית, ושמור בעבודה, אבל הוא הולך ברחוב הוא נשרף מהראיות, מתחילים עכשיו ימי הקיץ צריך רחמי שמים מרובים.

זה ואת זה אומרים, ובשמו"ע חייבים לעמוד, עם שני רגליים כמו מלאך, ואסור להביט באף מקום, והתירו להביט בתוך הסידור, ועומדים עם הידיים כעבד לפני רבו, ואסור לרמז לאף אחד כלום, כפי כל ההלכות שיש, מה מותר להפסיקומה אסור, אבל אומר הרמב"ם תפילה דאורייתא זה מה שחסידי ברסלב מדברים על זה יום ולילה, התבודדות והתבודדות.

הדרך לטפל – לדבר אל ד'

הרבה פעמים לבחורים יש קשיים גדולים, בפרט אם מגיעים מבתי שבורים, בתי מפורקים שההורים התגרשו, והכל בגלל מחלוקות מיותרות של ההורים, והילדים סובלים מזה, ומה יעשה הבחור ששבור לרסיסים, בהמון מקומות הולכים למטפלים, לעוד שיעור ועוד שיעור, ומדברים ומוציאים את כל הכאב, ושום דבר לא עוזר, לצערנו ברוב הישיבות ותלמודי תורה שולחים את כולם לטיפולים, הממשלה משלמת את זה, והרי הטיפולים האלו הם מים שאין להם סוף, כי בשר ודם לא יכול לעזור להם, רבינו אומר עליהם, הרי הם לא יכולים לעזור לעצמם איך הם יכולים לעזור לאחרים, הם עושים לעצמם משרד יפה עם כסא מעור, ומזכירה קובעת את התורים, ואילו יש לעצמם בעיה עם ילדיהם, הרי הם בחוסר אונים ואין להם שום דרך לעזור לעצמם, איך הם מטפלים באחרים, ואם הבחור רוצה באמת עזרה, יש לו דרך, לפנות אל הרבש"ע ולצעוק מהלב.

התבודדות בכל מקום וזמן

צריך לדעת שהתבודדות אפשר לעשות בכל מקום, זה נכון שרבינו אמר 'המפנה לבו לבטלה והמהלך בדרך יחידי בלילה' אלו הדברים הכי חשובים, אבל כשרבינו עבר לדור בעיר ברסלב, הוא שאל איפה יש כאן מקום טוב להתבודדות, כמו בן אדם שמגיע

עצה לשמירת עיניים - תפילה

אין שום עצה לשמירת עיניים מלבד תפילה, יש אנשים שקונים איזשהו סוג משקפיים שיהיה להם יותר קל עם שמירת עיניים או שאר עצות, והאמת היא שאי אפשר באמת להישמר בעצות האלו, יש עצה אחת: תפילה, רבש"ע עזור לי להיות ירא שמים, רבש"ע עזור לי שלא אסתכל במה שאסור, הרי שמירת עיניים הוא לאו גמור מן התורה, ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, זה נכון שהרמב"ם פוסק שאין לוקים על זה כי אין בו מעשה, אבל זה לאו גמור, ואיך מקיימים ושומרים על הלאו, אני לא יודע מה קורה כאן, אבל בברוקלין אצלינו כל כך קשה, יש לי תלמידים בארץ ישראל ואומרים לי שגם שם מרגישים שנשרפים, אי אפשר ללכת מהבית לבית כנסת, יש עצה אחת המון תפילה על כך.

תפילה בלשון המדוברת – מהרמב"ם

זה נכון שהתפילה היום זה שחרית מנחה מעריב, וח"ו לזלזל בזה, אבל כעת נדבר מהתפילה של רבינו, רבינו לא לימד אותנו דברים חדשים, אלא חזר על הישנים, כפי שכותב הרמב"ם בתחילת הלכות תפילה, שעיקר תפילה דאורייתא הוא, שהיהודי יקום בבוקר וידבר אל ד' בשפה שלו, זה לא חידוש של חסידי ברסלב, כל אחד ידבר בשפה שלו, אחד מדבר באנגלית ואחד ברוסית, ואני מדבר באידיש אז אגיד באידיש, רבש"ע עזור לי עם פרנסה, עזור לי לשלם את החובות, רבש"ע עזור לי להיות ירא שמים, עזור לי לעבור את הקשיים שלי, והרמב"ם מסביר שאנשי כנסת הגדולה ראו שהגלות מתארכת והיא קשה מאוד, וידעו שאם לא יעשו להם נוסח מסויים להתפלל שלש פעמים ביום, הם יפלו לגמרי מקושי הגלות, ולכן התקינו את כל ההלכות האלו, שאנחנו עושים היום, הם אמרו, את

זוכים להתחתן ולגדל דורות, מוהרא"ש היה אומר שאנחנו צריכים לראות את הנישואין שלנו כמתנה הכי גדולה, ואף היה אומר להגיד הלל ביום הנישואין, כמובן ללא ברכה, אומרים את מזמורי התהלים של הלל, להודות ולהלל להקב"ה על המתנה הגדולה הזאת, כשיהודי מתחיל את ההתבודדות בבוקר, הדבר הראשון שהוא עושה, זה להודות להקב"ה, כדברי רבינו בסימן ב' בחלק א', שהתפילה היא כמו חרב, צריך להיזהר לא רק לבקש כל הזמן, לא לעשות עיון תפילה, חייבים להתחיל עם הודאה, כי בן אדם שעסוק רק עם בקשות כל היום, ואחרי זה רואה שזה לא קורה, הוא מגיע לכדי קושיות רח"ל, וכשהוא מתחיל להודות להקב"ה ומתבונן על החסדים הגדולים שהקב"ה עושה לו, ברוך השם אני נשוי, ברוך השם שאנחנו חיים ונושמים, ויש לנו עיניים, ויש לנו ידיים ורגליים, מתי הבן אדם נזכר שיש לו רגליים, על פי רוב אם הוא מקבל שבר ברגליים רח"ל, אנשים לא חושבים על המתנה הגדולה של רגליים, רק אם הוא מתחיל ללכת עם עזרה והליכה איטית אחרי שנפל, אז הוא נזכר להגיד תודה להקב"ה על כל אבריו.

הקב"ה לדינו ושומע בכל שפה

אנשים שמדברים אנגלית חושבים שאולי אם ידברו באידיש זה נחשב להתבודדות, ומי שמדבר אידיש חושב שאם הוא ידבר באידיש ירושלמית כמו חסידי ברסלב במאה שערים זה נחשב להתבודדות, אבל האמת היא שאסור לנו לחקות אף אחד, אנחנו צריכים להיות הכי טבעי בהתבודדות, אתם חושבים שמישהו אחר שמדבר כך וכך הוא קרוב להקב"ה, אבל אתם צריכים לדעת שאתם הכי קרובים להקב"ה, הקב"ה איתך עמך ואצלך, רק תפתח את הפה והשפתיים ותדבר אליו, ותודה לו על כל הטובה, וכשמודים להקב"ה מודים לו על זה שיודעים מהצדיקים, ובעיקר

למקום חדש ומברר איפה יש כאן פארק טוב, וענו לו שיש מערה טובה להתבודדות אבל זה רחוק, ענה רבינו, כמה רחוק זה הלב מהפה, ומוהרא"ש מסביר את השיחה, שאין דבר כזה רחוק, כי כבר עכשיו הוא יכול להתחיל את ההתבודדות ולא חייבים להמתין עד שם, אין ספק שרבינו רצה להתבודד כל היום, וכך עשה, אבל אנחנו צריכים להתבודד מה שאנחנו יכולים, רבינו יצא יום אחד לפנות בוקר אחרי שחרית, וזה היה ביום ארוך מאוד בימות הקיץ, ורבינו יצא עם בתו והתבודד המון שעות, ואמר לה שתלך לבדוק מה מצב השמש בחוץ, וחזרה שהשמש שוקעת, עברו ארבע עשרה שעות של התבודדות, מוהרא"ש אמר שכל שיחה מרבינו הוא השתדל לקיים, וגם את השיחה הזאת הוא עשה יום אחד, אבל אסור לעשות את זה כי זה מאוד מאוד קשה לנפש האדם, והרי אי אפשר לאנשים פשוטים לקיים את ההתבודדות שרבינו באמת רצה שנגיע אליו, אבל רבינו גם גילה לנו שיש דרך להגיע אליו, עם עוד דקה התבודדות ועוד דקה התבודדות, כמה רחוק זה הלב מהפה.

ומה שכתוב ברמב"ם זה מה שרבינו אמר וזה מה שחסידי ברסלב עושים בכל הדורות, והאמת שהמון חולקים על רבינו ללא סיבה מוצדקת, ורבינו אמר כבר בזמנו שהוא יכול ברגע אחד לעשות שכל העולם כולו יבוא להיכנע תחתיו, אבל יש מדרגות שאפשר לזכות רק על ידי שחולקים עלינו, אנחנו רואים את זה שכשמגיעים לרבינו נופל כל האגו, וכל האנוכיות, ואנחנו מבינים שאין יותר את ה'אני', יש דבר אחד, 'אני' צריך לעשות תשובה, ואת הכמה שנים האלו שאנחנו כאן, נעבוד את ד' ונעשה דברים טובים.

המתנה מהקב"ה - הנישואין

בשנים הבודדות האלו שאנחנו כאן אנחנו צריכים להכיר את הטובה הגדולה שאנחנו

אמרתי להם שאם מישהו שומע את זה באופן פרטי ושיששאל את הרב שלו, אני לא מתערב בזה, אבל מטעם הבית ספר אי אפשר לעשות את זה, כי כך כתוב במג"א שאסור לרקוד, אבל ברסלב זה לא ריקודין, בברסלב אכן עושים הרבה דברים כדי להגיע לשמחה, אבל היחודיות זה התפילה וההתבודדות.

בברסלב מקבלים את כל התבניות – רק תדבר אל ד'

יש הרבה אנשים שמדברים על ברסלב וחולקים על ברסלב, רבינו אמר שהוא גם חולק כמותם, כי אנשים ציירו לעצמם דמות והחליטו שזה ברסלב, ועל זה הם חולקים, ואמר רבינו על זה אני גם חולק, ועלי אין חולקים כלל, כי חסידות ברסלב זה לקרב את האדם להקב"ה, בכל מקום שנמצא הוא מדבר בשקט ואומר תודה הקב"ה, תסלח לי הקב"ה, בברסלב לא צריך להיות בשום תבנית, יש מקומות שאפשר להיות שם רק אם לבושים בצורה מסויימת ומתנהגים בצורה מסויימת, וכאן בלעיקווד יש הרבה אנשים שלא מוצאים את מקומם, כי הם לא מספיק חסידיים בעיני אנשים, ולא ליטאים בעיני אנשים אחרים, אצל רבינו כולם יכולים להתקרב, כי אצל רבינו צריך דבר אחד, לדעת שהקב"ה לידך ושאתה יכול לדבר אליו.

תנסו את השיטה

הגיעו אליי עכשיו בחול המועד פסח קבוצה שלימה מישיבה ליטאית באיזור הקריה, וביקשו שנדבר איתם על ברסלב, אצל הליטאים 'ראש ישיבה' זה מושג חשוב, אבל בחב"ד אומרים שאצלם המילה הזאת לא כל כך מקובלת... אולי משפיע יותר חשוב, אבל אצל הליטאים התואר שלי מוצא חן בעיניהם, והגיעו לשאול מה זה ברסלב, ואמרתי להם שברסלב הכוונה לדבר אל ד', ואמרו שכולם

על זה שאנחנו יודעים מרבינו הקדוש, שלימד אותנו לדבר אליו, וכמובן שיהודי צריך להודות כל בוקר על כך שהוא נשוי, אנשים לא קולטים את המתנה הטובה הזאת.

לא לכפור בטובה

בואו ולא נטעה את עצמינו, הרי כולנו נכשלנו במה שנכשלנו, וכתוב בזה"ק שכשיהודי חוטא המוח שלו משתבש, והמוח לא מסודר, כמו מחשב שקיבל וירוס והכל משתבש, ראייה אחת לא טובה ומחשבה אחת לא טובה והמוח שלו מתעקם, ואחרי זה כשהוא אומר משהו ואשתו אומרת משהו אחרת, הוא חושב אולי לא התחתנתי טוב, אולי הייתי יכול להתחתן יותר טוב, המוח המעוות חושב מחשבות של פיגול נוראיות, תודה להקב"ה שאתה נשוי ושיש לך ילדים, יש אברך חשוב מאנ"ש שאיבד את אשתו עכשיו לפני פסח, נפטרה והשאירה לו בית עם ילדים, ירחם השם, צריך להתחיל לראות את המתנה שיש לנו, אסור לכפור בטובה, וכשאדם זוכה ומדבר כל בוקר להקב"ה, הוא מודה על המתנה הזאת, וזה מה שמייחד חסידי ברסלב, שאנחנו מדברים אל ד'.

תוכנית ריפוי – לרקוד לשיר ולהודות

זה נכון שחסידי ברסלב מאוד שמחים, אבל למה הם שמחים, כי הם מדברים אל ד', בימים אלו של ספירת העומר שאסור לרקוד זה יותר קשה להיות שמח, בכל יום אנחנו רוקדים בישיבה אחרי התפילה, מדליקים מוזיקה ורוקדים, וכך נוהגים גם בבתי הספר שלנו, בבית פיגא בווייליאמסבורג, בקרית ברסלב, בקרית יואל, בירושלים, ובטבריה, ויש 'תוכנית ריפוי' בבית ספר או שאר השמות שקוראים בעולם הטיפול, וזה על ידי ריקודין, שאלו אותו עכשיו מהנהלת בית הספר האם מותר להם לרקוד עם שירים של ווקאלי,

תתחיל את הדרך – ובמילא יבין

אם מישהו יגיד לך שזה לא נחשב ללימוד, בוא נגיד שהוא צודק, הוא לא, אבל בא נלך לשיטתו, הרי כשהיית בכתה א' אמרת אָ בַּ ואמרת גם אָ בַּ והרי זה לא נחשב ללימוד, ואם היית אומר לאבא שלך שזה לא נחשב ללימוד, מה זה אָ בַּ מה הענין סתם לגרוס... הוא היה עונה לך, שזה הדרך להגיע ללימוד, אם תתחיל כך בסוף תדע ללמוד, אותו דבר זה עם דרך הלימוד, לרבינו יש שיטה להגיע ללימוד, בסוף תבין את התורה, ובמילא יבין, ובינתיים תתחיל בלגרוס את המילים, הרי אין לך דרך אחרת, בינתיים כל יום אתה אומר שממחר תתחיל ללמוד, יש מכתב ממוהרא"ש באשר בנחל, הוא כותב ליהודי, למה אתה אומר שממחר תקרא קריאת שמע כי היום אתה עייף, הרי מחר גם תהיה עייף, כי אתמול גם היית עייף, תקרא קר"ש אף שאתה עייף, אותו דבר זה עם לימוד התורה אל תגיד ממחר אתה תלמד תורה, מהקיץ תתחיל ומהחורף וכו', תתחיל עכשיו, יש דרך בעבורך, אל תפסיק את התוכניות הישנות של חברותא ושיעור, תמשיך עם זה, אבל באותו זמן תיקח פרק אחד של משניות, כמו שילד בכתה א' לומד.

בוודאי שאמירת הגמרא הוי לימוד התורה

וכל זה לשיטתם, אבל האמת שהם לא צודקים, כי עצם אמירת התיבות זה נחשב ללימוד התורה בלי שום ספק, כי כך רבינו אומר, ומותר לרבינו לסבור אחרת מהמשגיח שלך בישיבה, מותר לרבינו לחשוב אחרת מהרב שלך בבית כנסת, הרב שלך הוא יהודי מאוד חשוב, ואחרי התפילה אל תברח, אלא תלך אליו ותגיד לו גוט שבת, הוא הרי הוציא משכנתא שיהיה לך מקום יפה להתפלל, ותודה לו על כך, תגיד לו כמה שאתה נהנה בבית כנסת, ואם הוא שואל אותך איפה אתה לומד, מה בכרסלב? הרי אתה בחור טוב זה

מדברים אל ד', אמרתי להם שבכרסלב מדברים על זה יום ולילה, ובכרסלב יש גם דרך הלימוד, אנשים יושבים חדשים ושנים בישיבה ובכולל ולא מצליחים, אולי תנסו קצת את השיטה של רבינו, תתחילו להגיד את המילים, זה אולי נראה מאוד מצחיק, אבל אני מציע לכם לנסות את זה, זה לא עולה כסף, אני לא כמו המטפלים שמבקשים ממך הרבה כסף והם טוחנים מים, ראיתם פעם את הטחינה של הקמח בערב פסח, שם מכניסים חטים ויוצא קמח, אבל אצל המטפלים מכניסים מים ויוצא מים, כבר יושבים בפעם ה-18 ורק רוצים ללבן שוב ושוב, מה הרגשת כשביישו אותך כשהיית ילד, ומה עוד הרגשת, ומה חשבת אז כשהיית ילד, משגעים את האנשים ועושים עליהם כסף, במקום זה תיקח משניות ויהיה לך טיפול אמיתי.

דרך הלימוד

אברך מגיע כלילה הביתה, אוכל ארוחת ערב, ועוזר לאשתו להשכיב את הילדים, ומקשיב לה ולכל מה שעברה, ואחרי הכל נהיה שמונה בערב, מה עושים עכשיו, וכי הוא יעמוד לשגע את אשתו, הרי הרבה יותר טוב לפתוח את המשניות ולהתחיל לגרוס, מה אתה רוצה לעשות בזמן זה? לראות שוב חדשות? לראות שוב שאיראן מאיימת? הרי אני יודע מזה מאז שנולדתי, כל פעם מנהיג אחר ואיומים אחרים, וכל פעם פוטיץ שוב מעצבן את ארה"ב, לא, אבל עכשיו זה אמיתי... איזה אמיתי הכל שטויות, אשתך בינתיים קוראת איזה ספר שהחכמים אמרו שהספר הזה מאוד טוב... ואתה קנית בית מאוד יפה עם בריכה, וזה שימח אותך שלש ימים, עד שכל החברים סיימו לראות את זה, כי זה לא מעניין לשחות לבד בבריכה, ואתה יושב בבית ומשתעמם, מה יקרה אם תקשיב לרבינו ותיקח משניות ותתחיל להגיד כמה מילים, מאימתי קורין את שמע בערבית וכו'.

איזה סיפור של שטות וזוכר את זה כל חייו, או איזה תמונה נוראית שנכנס לראש לכל החיים, אבל את התורה שוכחים מיד, כי הקב"ה רצה שנחזור ונלמד שוב, בשבועות אלו לומדים איזהו נשך, אם לא היינו שוכחים לא היינו לומדים עכשיו, הרי במחזור הקודם כבר למדנו את זה, וגם כמה מחזורים קודם לכן, מתנה גדולה נתן לנו הקב"ה ששוכחים, וכך אנחנו לומדים את הפרק הזה עם חשק והתחדשות יתירה.

להיזהר בכבוד שני ההורים

ברסלב הוא לא מקום ח"ו של הפקרות, אדרבה ברסלב הוא מקום של התקרבות לד', ואחד הדברים שהקפיד רבינו שניזהר בזה, זה במצוות כיבוד אב ואם, לצערינו הרב יש אנשים שאין להם שלום בית והם רבים זה עם זה והם נפרדים, צריכים לדעת שאסור לילדים לנקוט שום עמדה במחלוקת של ההורים, וח"ו לפגוע באחד ההורים, ואם כל בני המשפחה מתאספים להתנתק עם האבא או עם האמא, אסור לבן לשתף פעולה, תגיד לעסקנים שהם יעשו מה שהם חושבים לעשות אם הם חושבים שהוא מסוכן... אבל אני הבן שלו או החתן שלו ולא אפגע בו ולא אעשה שום צעד נגדו, זה אחד הלימודים מרבינו, אף אחד לא גורם לנו להחשיב את ההורים כמו שרבינו גורם לנו, יהודי שמתקרב לרבינו יודע איך לנהוג דרך ארץ בהוריו, לא מתווכח איתם ומכבד אותם.

כיבוד הורים בשבת

בפרשת השבוע כתוב איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, זה נראה כשני מצוות נפרדות, אבל האמת שהם כרוכים זה בזה, כי בדרך כלל כל הבעיות בכיבוד הורים מתחילים בסעודות שבת, אז יש להיזהר במצוות איש אמו ואביו תיראו, אם אבא

לא בשבילך... תזכור שרבינו, צדיק מהדורות הקודמים לפני מאתיים וחמשים שנה, נכד הבעל שם טוב הקדוש, מותר לו גם להביע עמדה, גם אם ראש הישיבה שלך חושב אחרת, אם הוא רוצה להביע עמדה על משהו שקורה עכשיו, בכבוד, אבל אסור לאף אחד להגיד מילה על דברי צדיקים מלפני מאתיים וחמשים שנה, ודברי רבינו כתובים בגמרא בעבודה זרה, לעולם ליגרס איניש והדר ליסבר ואע"ג דמשכח ואע"ג דלא ידע מאי קאמר.

אף אם שוכחים – אל תסתכל מה שקורה אח"כ

גם בנושא חזרה, יש הרבה אנשים שחושבים שאם סיימו דף אחד, הם חייבים לחזור על זה כי הם שוכחים, ובסוף הם נשאים תקועים בדף הזה, ואם מישהו אומר לך שלא נחשב ללימוד אם שוכחים, תזכור שהגמרא אומרת אחרת, הגמרא אומרת 'אף על גב דמשכח', רבינו מביא מדרש, שאיש אחד שכר פועלים ואמר להם שכל מי שיעביר לו מים לחבית יקבל סכום כסף, והפועלים ראו שבחביות יש חורים, והיו שם חכמים וטיפשים, הטיפשים אמרו מה יש לי למלאות את החבית הרי יש כאן חור ובאמצע הלילה הכל יעלם, אבל החכמים אמרו, מה איכפת לי, הוא משלם לנו עבור כל חבית, אנחנו נקבל כסף עבור כל חבית, אותו דבר זה בנוגע לזכרון בתורה, יש יהודי שאומר מה יש לי ללמוד אם אני שוכח הכל, אבל החכם אומר אני צריך למלאות את החבית, מה איכפת לי מה שקורה אח"כ.

הקב"ה הטביע בנו שנשכח את התורה שלומדים, ורק שאר השטויות אנחנו זוכרים, לצערי הרב הילדים קוראים כל כך הרבה דברי הבל ודברים מפחידים ואחרי זה רצים לטיפולים לרפא להם את הפחדים, למה נותנים להם את זה, מה רע לתת להם סיפורי צדיקים וסיפורי חז"ל, לפעמים ילד קורא

תורה, אבל רבינו גורם לנו לעשות את אותם מצוות מתוך שמחה והתרוממות, ואם אנחנו מרגישים קושי, מלמד אותנו רבינו ללכת להקב"ה ולדבר איתו, ואם יש לנו קושי כלכלי, ומבחוץ הכל נראה כל כך יפה, בית יפה ורכב נוצץ, ועוד מעט הכל מתפוצץ וכל העיר יראה שאין כאן לא דובים ולא יער, אי אפשר אפילו להוציא כעת הלוואות בריביות האלו, ובגלל שעשית מסיבת אירוסין שכל העיר תדבר על זה... נכנסת לחובות עצומים, ואתה לא יודע אל מי לפנות, יש לך כתובת, לך להקב"ה ותשפוך את הלב, תספר לו את המצב האמיתי, והוא יסייע בידך, ותבוא אליו כל יום שלש פעמים ביום, להתפלל במנין שחרית מנחה מעריב, וכשאתה מגיע לבית כנסת, תגיע להקב"ה, ותדבר אליו, כי עם החברים אתה יכול לדבר אחרי זה.

יהודי הגיע פעם לרבינו ואמר לו שאין לו מקום להתבודדות, אמר לו רבינו, יש לך מקום, בבית כנסת בסידור, אף אחד לא יודע אם אתה אומר עכשיו מה שכתוב בסידור או שאתה מדבר אל ד', תגיד לו בשקט: רבש"ע תעזור לי, רבש"ע אני חייב להביא כסף לבנק, אם לא אביא כל העיסקה הולכת לטימיון כבר שמתי בזה הרבה כסף, רבש"ע אני יאבד את כל הבית שלי, תעזור לי, ואם האברך נשוי ויש לו טלית והוא יכול קצת לכסות את עצמו עם הטלית, הרי זה עולה כל כך גבוה, ובפרט כשמספר על הקשיים ברוחניות, רבש"ע כל כך קשה לי להיות שמור, יש לי כאלו נסיונות נוראיים, מגיעים ימי הקיץ והנשמה שלי בוערת והעיניים נשרפות.

לדבר לילדים מקדושה

בימים אלו יש לדבר יותר לילדים בענייני קדושת הברית, אני לא מביין את הטמטום של אלו שלא מדברים לילדים, הרי אנחנו יכולים למנוע צרות גדולות, אם יבוא מישהו

שלך מספר משהו או אומר איזה דבר תורה, אל תלך לספה ולקרוא משהו, אם נמצאים בשמחה משפחתית ואבא שלך מדבר דברי תורה, מותר שם לכל אחד לדבר עם חבריו, אבל לך הבן אסור, אתה הבן שלו, וח"ו להגיד: אוי, שוב אבא שלי עם השטויות שלו, עם התורות שלו, או שוב אמא שלי עסוקה עם השטויות שלה, ואם אתה רואה בליל שבת שההורים שלך מתחילים לריב אחד עם השני, וכל אחד מאשים שהשני גרם שיקרה זה וזה, תוציא תפילה קטנה מהפה, רבש"ע תחזיר את השלום בית כאן בבית.

אחד מהתקנות אצלי בישיבה שכל אחד מהבחורים חייב להיות בקשר עם שני הוריו, ואם העסקנים החליטו שאסור לילד להיות בקשר עם אחד ההורים, אי אפשר לבחור ללמוד אצלי, אני לא אומר שהבחור חייב לגור אצל הוריו, כי זה כתוב בשו"ע שאם אחד ההורים אינו בריא נפשית מותר לו לגור במקום אחר, אותו דבר אם ההורים ח"ו עזבו את היהדות, הולכים לגור במקום אחר, כי אי אפשר לגור עם הורים שלא שומרים תורה ומצוות, אבל בטלפון מדברים עם שני ההורים, ואם אתה עושה שמחה, שני הוריך צריכים להיות שם, אסור ח"ו שאחד ההורים ידמע וישאר בביתו, מותר לך להגיד, אני רוצה לדבר עם אבא שלי, ואני רוצה להזמין את אבא שלי לחתונה, ואפילו אם הוא לא משלם אגורה אחת, הרי הוא אבא שלי, ואם הוא רוצה ברכה בחופה, אתן לו את כל הברכות, כי הוא אבא שלי ואני מחוייב בכבודו אפילו אם הוא לא נותן לי כסף, מספרים שבאיזה חופה הכריזו, שהניחו מתחת לחופה בקבוק מים עם כוסות, ומי שמרגיש שהוא צריך ברכה מתחת לחופה, יכול לבוא לעשות שהכל...

ברסלב – אותה תורה עם שמחה והתעלות

חסידות ברסלב, זה אותו הקב"ה ואותה

אסור לגעת בכך, ורק הרופא יכול לבדוק אותך יחד עם ההורים, ואם מישהו עושה לך משהו תבוא מיד לספר.

היה לנו השבוע סעודת ראש חודש, לתומכי הכולל, ואחד האברכים אומר לי שהשבוע אחד השאלות שהיה ב'עצתו אמונה' היה כבר יותר מדי, הוא לא יכול להכניס את זה הביתה, מה יהיה כשהבת שלו תראה את זה, הרי אם תכניס את זה אתה יכול רק להציל את הילדים שלך, כתוב שם שאשה אחת מתלוננת שבעלה לא מתייחס אליה והוא עסוק עם הבלי העולם, הרי אם הבת שלך תראה את זה, היא תתפלל יותר טוב להקב"ה על שידוך טוב, אני לא מטעה אף אחד בדברים שאני כותב ברוך השם, לפעמים יש מישהו שלא יודע להתפלל והוא חושב שהוא חזן גדול, ואומרים שהחזן עצמו לא יקבל מזה בגיהנום, רק אלו שאמר לו תודה ואלו שאמר לו שהוא מתפלל יפה, כמו כן כשמישהו מוכר מחמצת וכולם אומרים לו שזה טעים, מי שיקבל את העונש בגן עדן זה הלקוחות, כי צריך להגיד לו את האמת בפנים שזה חמוץ ואין לזה טעם... רואים לפעמים בחור שלובש משקפיים מוזרות, אל תגיד לו שזה יפה, תגיד לו את האמת שהוא בחור מאוד חשוב אבל הוא נראה עם זה מאוד מוזר... אבל בעצתו אמונה אני מתפלל להקב"ה כל הזמן שאני לא רוצה להטעות אף אחד, אם הבן שלך יראה שכתוב בעצתו אמונה שיש עבירה חמורה של פגם הברית והוא לא מבין מה זה, תסביר לו, ותסביר את זה לבת שלך, במקום לשלוח אותה לקעמפ ולשלם שש אלף דולר ואחרי זה לשלם אלפי דולר לטיפולים, תגיד לה את האמת שאסור לאף אחד לגעת בה, תגיד לבן שלך שאסור לגעת בו, תגיד לבת שלך שאם היא תעשה שטויות לא יהיה לה בית, היא לא תוכל להתחתן אחרי זה ולחיות חיים תקינים, בעלה יברח מהבית, ואם קשה לך להגיד את זה לילדים לפחות תן להם לקרוא את הגיליונות ששם זה כתוב והצלת

ויפגע בבן שלך הוא יהרוס אותו לכל החיים, אם היית אומר לו לפני זה: בני יקירי אסור לגעת בברית קודש, אסור לאף אחד לגעת בגוף שלך, היית מציל אותו ושומר אותו מאבדון, אם מישהו מגיע אליך ורוצה לגעת בכך תברח ממנו, תגידו את זה לילדים, תסבירו להם שאף אחד אבל אף אחד אינו יכול לגעת בהם, תשמרו טוב לאן הם הולכים לישון, אם הולכים לבית של החבר, צריך להזהיר אותם בכפילות, שאסור לגעת בהם, אנשים טפשים קורעים את 'עצתו אמונה' כי הם מפחדים שהילדים ישאלו אותם מה זה פגם הברית, הרי אם הילד ישאל אותך יש לך הזדמנות להציל את החיים שלו ולהסביר לו שאסור לאף אחד לגעת בו, ואסור לו בעצמו לגעת בעצמו, והצלת אותו, במקום שתשמח שיש מישהו שכותב את העצתו אמונה וחוסך ממך לדבר דברים שאתה לא יודע כל כך לדבר, אתה הולך וקורע את זה מרוב טפשות, כשהילד שואל, אבא מה זה פגם הברית, תגיד לו, מותר לך לגעת באף שלך ובאוזן שלך, אבל יש מקום אחד שהקב"ה אמר שאסור ליהודי לגעת, משפט אחד קצר והצלת את הבן שלך לדורות עולם, באים אלי בחורים בני שמונה עשרה והם אומרים לי ששמעו את זה לראשונה בישיבה, הם שמעו שזה לא דבר עדין, אבל אף אחד לא אמר להם שזה יהרוס להם את הנשמה, וזה יהרוס להם את כל החיים הגשמיים והרוחניים כאחד, הוא יסבול מזה כל חייו, תגידו להם את זה, ותצילו אותם, מה הטיפשות הזאת של 'לא מדברים מזה', תסבירו לו שזה סכנת נפשות, במקום לשבת על הכורסא בבית ולהיות עסוק עם עוד עסקים ועוד עסקים, ובינתיים הבן שלך נמצא אצל השכנים ללא השגחה, תקדיש דקה אחת ותגיד לו, מותר לך ללכת לשחק עם השכנים, אבל אם מישהו נוגע בכך, אל תפחד מאף אחד בעולם תבוא מיד לספר, גם אם זה שנוגע בכך הוא רב גדול עם זקן גדול, לא משנה מי זה,

עזות פנים מאוד גדול, אם אתה לא רוצה את הספר אז תחזיר את זה, הרי מה כבר כתוב בספרים האלו, שיש הקב"ה בעולם, ושאפשר לדבר אליו, הספר שאומר לך כל הזמן שגם אם אתה שומע כל מיני חדשות רעות, אל תיבהל, תחזור אל ד' ותדבר אליו, איך אחרי שקורעים את הספר אפשר ללכת ולצעוק בסעודה שלישית עם אלפי איש, ד' מלך ד' מלך ד' ימלוך לעולם ועד, שמע ישראל ד' אלוקינו ד' אחד, הרי בגיליון הזה כתוב שיש לקבל עול מלכות שמים, ושד' אחד, איך צועקים שמע ישראל אחרי שקורעים גיליון המכריז שד' אחד.

יש היום כל כך הרבה סגולות, עשיתי ארבעים יום זה וזה ונושעתי, תנסו את הסגולה של 'לדבר עם השם', אין לך פרנסה? תדבר אליו, תנסה ותראה ישועה, אתה לא צריך להמתין ארבעים יום, וכשהקב"ה שולח לך פרנסה, אל תסרב ואל תגיד לא מתאים לי, כי לא מתאים שתשב בבית ולחיות על כרטיסי אשראי, חיי שקר, לך ותיקח עבודה, ותביא לאשתך כמה דולר, היא רוצה לצאת לקנות, היא רוצה לבקר את בני משפחתה תביא לה כסף למונית, ולא אומרים לאשה את עולה לי יותר מדי, תביא לה, ואם אין לך מה להביא לך לפינה ותדבר אל ד' שאתה צריך כסף, ואם אתה רוצה ילדים, למי תפנה לבקש עזרה? לך אל הקב"ה בפינה ותבקש: רבש"ע אני צריך ילדים, ואם אתה רוצה שיאשרו לך את המשכנתא, לך לפינה ותבקש: רבש"ע אני צריך שיאשרו לי את המשכנתא, רבש"ע תעשה לי רק טוב.

ד' יעזור שנציית לרבינו, ואל תגידו שפעם היה יותר טוב, ופעם היה אפשר לשרוף בית ולתבוע את הביטוח אבל היום יש מצלמות... אולי אתם לא זוכרים שפעם היו גם הולכים לכלא על זה, כי היום זה הרבה יותר טוב כדברי רבינו, ובחורים יקרים תתחילו ללמוד משניות, לא יקרה לכם כלום, תנסו את זה,

את חייהם, אחרי שדיברתם עם הילדים אתם יכולים לישון רגוע כשהם נמצאים בקעמפ.

להתפלל על הילדים

חובה קדושה יש לנו להתפלל עבור ילדינו, ולא רק על הילד שהתקשרו מהתלמוד תורה שיש איתו בעיות... אלא על כל הילדים, כי התפילה תמיד עוזרת, בסוף רואים שהילד הזה שתמיד התפללו עליו הוא הצליח הכי הרבה, כי ההורים בכו עליו כל יום, הוא לא רצה ללמוד ולהתפלל, ואילו הילד המוצלח שכל התיק שלו היה מסודר, ותמיד התפלל בקול, אבל לא התפללו עליו, ופתאום אחרי החתונה הוא לא מסתדר... צריך להתפלל על כל הילדים, וללכת לקברי צדיקים ולהתפלל עליהם, בסוף תראו מהם המון נחת.

לא לקבל לשון הרע על אף אחד מישראל

אל תקבלו לשון הרע נגד ברסלב, ובכלל אל תקבלו לשון הרע על אף אחד, אסור לדבר נגד חסידויות אחרות ונגד אף קהילה בישראל, מוהרא"ש היה אומר שכל הצרה שיש לנו מ'חמאס' זה כי יש פילוג בינינו, חמא"ס ראשי תיבות, ח'סידים מ'תנגדים א'שכנזים ס'פרדים, הפילוג המיותר הזה מביא לנו צרות, מוהרא"ש אמר את זה כבר לפני ארבעים שנה כשהארגון הזה נעמד, אסור לנו לזלזל באחרים, ואם מציעים לך שידוך תיקח, אל תגיד שאתה לא יכול להשתדך איתם כי הם אוכלים קטשופ בשבת, והרי אצלך בויליאמסבורג זה ממש חילול שבת, כי הרי ביום חול אתה גם מקפיד על קטשופ, ואתה אף נוהג לצעוק על האשה אם אין קטשופ בבית... אסור לאנשים להגיד אני לא משתדך עם אנשים כאלו או כאלו, אסור לדבר על אף יהודי, וביותר אסור לדבר נגד צדיקים.

יהודי שקורע ספר של צדיקים צריך להיות

הריביות, הגענו כאן לעיר התורה אז צריך ללמוד קצת גמרא, הגמרא אומרת אם מגיע אחד מישראל ונכרי, יש להלוות כסף לישראל ואף אם הנכרי יתן ריבית, ענייך ועניי עירך, ענייך קודמים, מה הפשט של זה, ראיתי בגמרא של ראש הישיבה בעל עצתו אמונה שכתוב שם בהגהות בצד, ענייך זה אשתך, אשתך מגיעה קודם לעניי העיר, תן לה בהרחבה, הימים כעת חודש אייר רבינו אומר שהם ימים המסוגלים לרפואה, ולכל הדברים הטובים, כשהאדם מכבד את אשתו ומביא את השכינה לביתו יש לו רפואה ואת כל הדברים הטובים, הגעתי לכאן מהלך רחוק, כי אני לא רוצה שהחבורה כאן תירדם, תלכו כל יום קצת התבודדות בשדות מסביב לבתים כאן בלעיקווד, ד' יעזור לנו שיהיה לנו שכל לציית לרבינו, שבת שמחה ומאירה.

מגיע שבועות והולכים לקבל את התורה, בנושא הזה אני לא רוצה להתווכח, כי את דרך הלימוד צריך לנסות, תתחילו ברכות פאה דמאי, תגידו לי אחרי זה איך אתם מרגישים, וזה לא קשור לברסלב, זה משניות של ר' יהודה הנשיא, היה פעם בחור אצלינו בישיבה שהתחיל לגרוס הרבה משניות, וזה לא מצא חן בעיני אבא שלו שהיה רב בית כנסת, ולבוש בשתי עטרות בטלית, והלך וקרע את כל המשניות שהיו לו בבית, הוא שמע שמשניות עשה רבינו הקדוש, וחשב שזה רבינו מברסלב, בחורים יקרים תתחילו לגרוס את הדף גמרא כל יום, היום למדו בבא מציעא דף ע"א, תתחילו לגרוס כל יום דף אחד של גמרא, אלו גמרות כל כך יפות, איזהו נשך.

למדנו היום שאי אפשר לעשות כסף מכל

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געווען צו לערנען א דף גמרא

סופרים עכשיו ספירת העומר, מתכוננים לקבלת התורה, איך הולכים לקבל את התורה? על ידי לימוד התורה, לומדים כל יום קצת חומש, וקצת משניות, וקצת גמרא.

למדנו היום על כסף ועסקים, אבל הדבר החשוב באמת, זה עצם הלימוד שלנו כאן, כי לימוד התורה זה העשירות האמיתית, מי שיש לו ביד קצת חומש קצת משניות וקצת גמרא וקצת תהלים וקצת מספרי רבינו הוא עשיר באמת, ואשרי מי שלומד כל יום את הדף, ככה נזכה לקבלת התורה.

בבא מציעא דף סז.

רבותי זה פחד פחדים, חייבים ללמוד הלכות רבית לפני שהולכים לעשות עסקים, כל ילד יודע שאם הוא לוקח הלוואה של דולר ומחזיר דולר ועשרים זה רבית, אבל כאן אנחנו רואים שזה לא כזה פשוט, כל עיסקה וקניה ודמי קדימה מכניס אותנו לשאלה של רבית, כל מי שהולך לקנות דירה חייב לשאול רב איך לעשות את זה לפי ההלכה, רוב הבנקים כאן בניו יורק שייכים ליהודי, צריך מאוד להיזהר בהלוואות האלו, תשאלו את הדיין שלכם אם אפשר להסתמך על ההיתר עיסקה שהבנק תולה לראווה, כמו המנורה שתולה שם.

מגיע חבר ואומר לך תן לי את הכרטיס האשראי שלך, אני ישלם לך עד סוף חודש,

בבא מציעא דף סד.

בחורים יקרים, אני לא ידעתי מדרך הלימוד כשהייתי בחור צעיר כמוכם, ורק רציתי לשחק משחקים, וברוך השם שהתקרבונו לרבינו, ויש לנו דרך הלימוד, ולמדנו את הדף, ואולי לא הבנתם כל מילה, אבל הבנתם שיש שאלות קשות בריבית, וצריך לשאול רב על כל דבר, ואי אפשר לעשות עסקים בלי ללמוד קצת הלכות רבית.

כשמוהרא"ש הגיע לישיבה בעת שפתחו את הישיבה הוא אמר לבחורים: אני מסכים שתשחקו עם כדור, ואני מסכים שתלכו לשחיה, אבל אני מאוד מאוד רוצה שתלמדו כל יום דף גמרא, בן אדם שלומד מרגיש טוב עם עצמו.

בבא מציעא דף סה.

אשרינו מה טוב חלקינו שאנחנו לומדים גמרא, זה מה שמקרב אותנו להקב"ה, ורק לימוד התורה יסייע בעדינו שנוכל לעמוד בכל הנסיונות הקשות האלו בעסקים ובהלכות רבית.

בבא מציעא דף סו.

זמן הקיץ התחיל, אני רוצה לחזק אתכם, שזה הזמן להתחדש בחזרה בלימוד התורה, אנחנו

בבא מציעא דף ע.

• למדנו היום בגמרא שאם יש לך לתת הלוואה ליהודי או לגוי עם רבית, תן ליהודי בלי רבית, כי כל מי שמלווה ברבית מפסיד את הכסף, גם אם הוא מלווה לגוי, כי להלוות עם רבית זה לא עסק ששייך ליהודים, יהודים צריכים לעשות עסקים טובים יותר מזה.

• למדנו היום, ענייך ועניי עירך, ענייך קודמין, וראיתי בגמרא של בעל עצתו אמונה, כתוב בהגהות שם, ענייך ועניי עירך, הכוונה שאשתו קודמת לחבירו.

בבא מציעא דף עא.

• למדנו היום שאסור לאשה לשכור עבד עברי מפני צניעות, וזה מראה לנו את החשיבות להזהיר את הילדים שלנו על צניעות, שאסור לאף אחד לגעת בגוף שלהם, כעת בימי הקיץ הארוכים, ימי שישי ושבתות, נופלים קרבנות לרוב, והכל כי לא לימדו את הילדים איך להיזהר, והילד לא מספיק שנפל ומישהו החטיא אותו, הוא גם מפחד לדבר מזה, צריך ללמד אותם גם איך להיזהר ולברוח, וגם אם קרה משהו, מיד לבוא לספר.

• מלמדים יקרים תגידו לילדים שיש הקב"ה בעולם, תגידו להם את זה שוב ושוב, והקב"ה לא מרשה לעשות כך וכך, הדיבורים הפשוטים האלו יחדרו בהם.

בבא מציעא דף עב.

• ד' יעזור לנו שלא יהיה לנו עסק עם כל הכספים המפוקפקים האלו, והשאלות של רבית ושנזכור תמיד שכסף מגיע מבורא עולם, ויש חשיבות מיוחדת לכסף שמגיע מתוך נקיות כפיים ויראת שמים.

• מגיע שבת קודש, כזו מתנה שקיבלנו מהקב"ה, יש אברכים שנסעו לחופש אחרי החג, אבל אין להם מנוחה בחופש, כמו המנוחה שיש בשבת קודש, מנוחה לנפש,

ואם לא אשלם, אשלם לך אחרי זה את כל הרבית שזה יעלה לך, תדעו שזה בעיה מאוד גדולה של רבית, אני לא רוצה להגיד מה יקרה למלוה ברבית, אני רק יגיד הפוך, שמי שנזוהר לא להלוות ברבית, יקום לתחיית המתים.

• אני לא הולך לפסוק לכם כאן הלכות רבית, אני רק רוצה לנער אתכם קצת, עכשיו לומדים איזהו נשך, זה זמן להבין שבכל עיסקה חייבים לשאול את הרב מה לעשות, בכל עיסקה יש אחוזים ורווחים וצריך לבדוק טוב אם זה לא רבית, ואני יכול להגיד לכם עוד משהו, אם אתם רוצים להרוויח כסף, תלמדו כל יום קצת גמרא וקצת משניות ויהיה לכם הרבה שפע.

בבא מציעא דף סח.

• אי אפשר לתאר את הגדולה של לימוד גמרא, אי אפשר לתאר כמה הס"מ מפחד כשרואה יהודי לוקח גמרא ללמוד, כי הס"מ הפיל את האדם בפגם הברית, ורואה איך הבן אדם כבר מיואש, ופתאום רואה שהיהודי לוקח גמרא ורוחץ את נשמתו וחוזר להקב"ה, זה מאוד מפחיד את הס"מ, מוהרא"ש כותב הרבה פעמים באשר בנחל, שהס"מ מרשה לכל אחד לעשות מה שהוא רק רוצה, רק לא לפתוח את הגמרא.

• כעת שעומדים בימי הספירה, רציתי להגיד לכם שאצל חסידים נהגו ללמוד מסכתות מיוחדות לימי הספירה, הייתי צריך להגיד לכם כבר בתחילת ימי הספירה, אבל זה אף פעם לא מאוחר, אפשר להתחיל עכשיו, יש הרבה חסידים שנהגו ללמוד בימי הספירה, מסכת סוטה, מי שיתחיל היום, ישלים היום חמש עשרה דף, ויש מקומות שלומדים מסכת שבועות, שני המסכתות האלו יש להם ארבעים ותשע דף, רבינו אמר שצריך לקחת את הדברים הטובים של החסידים ושל המתנגדים, אם כן אפשר לקחת את שני המסכתות יחד, רבינו אומר שאי אפשר לשער את הרווח שיהודי יכול להרוויח בעולם הזה.

בבא מציעא דף עה.

• אני זוכר במחזור הקודם של איזהו נשך כבר החלטתי שאקח חברותא ואעבור שוב את הפרק ואלמד את ההלכות כראוי, עכשיו אני שוב חושב כך, כמו בכל שבת חול המועד סוכות, חושבים שאחרי שבת ילמדו קהלת בעיון, מי רוצה לבוא ללמוד איתי בחברותא איזהו נשך? מצויין אתה תבוא אלי מחר בבוקר נתחיל שוב איזהו נשך.

בבא מציעא דף עו.

• התחלנו פרק חדש, השוכר את האומנין, צריך מאוד להיזהר בענייני עסקים, לא שווה לגנוב דולר אחד מיהודי, כי מי שלוקח דולר אחד לא שלו, יהיה חייב לחזור שוב בגלגול הבא, וזה לא משתלם, בחורים לא שמים לב, ולוקחים לפעמים בקבוק שתיה של מישהו אחר וכדו', וחושבים שיחזירו בפעם אחרת, ושוכחים, זה לא שווה את זה אם בסוף יבואו שוב לגלגול חוזר בגלל קצת שתיה.

יושבים עם הילדים, ביום שישי אל תקחו את הילדים לשחק משחקים בכל מיני מקומות, תשכיבו אותם לפני שבת, וכך יהיה להם כח כליל שבת לשבת איתך וליהנות, אל תשאירו את הילדים לבד ביום שישי ארוך כזה.

בבא מציעא דף עג.

- אני רוצה שוב להבהיר לכם, שמוהרא"ש לא הפסיק לדבר מדף גמרא, כל יום הוא כתב מכתב לכלליות אנ"ש שהיה מיועד בעיקר לאברכים ביבנאל, וכתב שם בתחנונים שילמדו כל יום את הדף גמרא, הוא ביקש הרבה דברים, בכרסלב יש הרבה דברים טובים, אבל את הדף גמרא הוא ביקש כל יום.
- הלוואי שתלמידי היכל הקודש בכל מקום שהוא ילמדו כל יום את הדף גמרא, אולי לא עד כדי מסירות נפש, אבל עד משהו לפני מסירות נפש, תעשו שיעורי תורה, אחד אוהב שיעור כזה ואחד אוהב כזה, תחדשו את השיעורים.

מוצאי ל"ג בעומר תשפ"ג בירושלים עיר הקודש

- להתאחז עם ר' שמעון.

חז"ל אומרים במסכת יומא, שאלו תלמידיך את ר' שמעון בר יוחאי, מפני מה לא ירד לישראל מן פעם אחת בשנה [למה ירד המן בכל יום ויום], אמר להם, אמשול לכם משל למה הדבר דומה, למלך בשר ודם שהיה לו בן, פסק לו מזונותיו פעם אחת בשנה ולא היה מקביל פני אביו אלא פעם בשנה, עמד המלך ופסק לו מזונותיו בכל יום, והיה מקביל את פני אביו בכל יום, אף ישראל מי שיש לו ארבעה וחמשה בנים במדבר ודואג ואומר, שמא למחר אין המן יורד, ונמצאו כולם מתים ברעב, נמצאו כל ישראל מכוונים את לבם לאביהם שבשמים.
- תלמידי ר' שמעון בר יוחאי שאלו את השאלה שמציקה כל יהודי ויהודי, למה אני צריך כל יום ויום לחפש מן, לחפש אוכל מחדש, לחפש פרנסה, למה אני צריך כל כך להתייגע, למה אי אפשר שאהיה בן אדם נורמלי ומבוסס, עם כסף בצד, למה אי אפשר שאהיה בבית נורמלי, למה אני חייב כל כך לסבול, ור' שמעון עונה לנו, שכל זה היא, כי הקב"ה רוצה לשמוע את הקול שלי, הקב"ה רוצה לראות אותי כל יום ויום, הוא רוצה שאקח את התהלים ואגיד לו: רבש"ע מאיפה אני מביא פרנסה, מאיפה אני משלם שכירות ומשכנתא, מאיפה אני משלם הוצאות הרכב, מאיפה אשלם כובע וחליפה ונעליים לילדים, ואז אומר לנו הקב"ה 'הנני ממטיר לכם לחם
- שלום עליכם וברוכים הבאים וצאתכם לשלום, דבר ראשון אני חייב להתנצל, כי תיאמו זמן על מסירת השיעור ואיחרתי, למדנו לאחרונה במסכת סוטה, שאלו תלמידיך את ר' אלעזר בן שמוע, במה הארכת ימים, אמר להן מימי לא עשיתי בית הכנסת קפנדריא, ולא פסעתי על ראשי עם קודש, בימי חז"ל התלמידים ישבו על הרצפה, וכשראש הישיבה נכנס ועלה למקומו, זה היה נראה כאילו הוא דורך על ראשי האנשים, ור' אלעזר בן שמוע הקפיד להיכנס קודם לכן, שלא יראה שדורך עליהם, ואולי יש שיחשבו שאני מתעלם ממה שמסכמים, אמרתי שמתחילים את השיעור בשמונה בערב ואיחרתי, אני רק רוצה שתדעו שעוד לא אכלתי היום, ואני לא קמתי בחצות היום, כבר התפללתי ותיקין היום במירון, ולא ישבתי כל היום על הספה, הייתי עסוק בשמיעת צרותיהן של ישראל, ולכן אני מתנצל.
- אנחנו עומדים כעת באוירה של ל"ג בעומר, ר' שמעון, כאן בארץ ישראל זה חג גדול, הכל בוער בהתלהבות דקדושה, באמריקה רק יודעים שלא אומרים תחנון ומביאים חץ וקשת וזהו, אבל כאן זה יום חג, לאנשים נשים וטף, ובפרט לאלו הזוכים להגיע לאתרא קדישא מירון, וכשמגיע מוצאי ל"ג בעומר הרבה אנשים מאוכזבים, כי כבר כיבו את ההדלקה, וכבר קיפלו את הפארענצ'עס, והכל עבר בשלום... ולא נשאר כלום, נסעו למירון וחזרו, ומה עכשיו, אנשים מחפשים

מן השמים'.

בטיפות אלו, האם יש לך או לא, לא איכפת לך אשתך וילדיך, והכל מתחיל מזה שלא שומרים את העיניים, וזה מה שמשגע את האדם, לא לימוד הזוהר חס ושלום.

אתם רוצים לדעת את הסודות של הזוהר? אתם רוצים ללמוד קצת קבלה? הייתם במקווה היום? רק מי שהיה במקווה יכול ללמוד זוהר, אגלה לכם את סודות הזוהר, הסוד שכתוב בזוהר הוא: זכאין ישראל, אשריכם ישראל, אלו המילים שכתוב בזוה"ק אין ספור פעמים, בזוה"ק כתוב סוד גדול, שהקב"ה אוהב את כל יהודי ויהודי, הקב"ה מחכה שיתפללו אליו, הקב"ה מחכה שהיהודי ילמד תורה, הקב"ה מצפה לכל אחד שיניח תפילין, הקב"ה מצפה לכל יהודי שיבוא לבית הכנסת, אלו הסודות של ר' שמעון, ר' שמעון נמצא בלב של כל יהודי ובמוח של כל יהודי, לא בכל ההדלקות שנכבו.

אני מבקש ממכם אנשי שלומינו היקרים, שלא יטעו אתכם, כי בברסלב אפשר להטעות אתכם, אתם תראו מישהו עושה תנועות משונות ומדבר בקול צרוד ואומר 'די רבין'ס זאך' [הענין של רבינו], מלא שטויות והבלים, ובינתיים עובר עוד יום לבטלה ועוד לילה לבטלה, ועוד שבוע לבטלה, ולא פותחים ספר.

השבת זה בהר בחוקותי, כזו שמחה גדולה, מסיימים עוד סדר, סיימנו בראשית ושמות ועכשיו מסיימים ויקרא, זה ההכנה הגדולה לקבלת התורה.

רבינו אומר בספר המידות שלא ישתו מים ברבים, אבל אני לא שותה, אני קצת מרטיב את השפתיים להמשיך את השיעור.

כשמוהרא"ש היה מדבר איתי בפרטיות בחדרו, הוא היה אומר לי שכבר חמישים שנה שהוא מדליק אנשים לברסלב, והוא נותן להם את העצות של רבינו, ואחרי תקופה נעלמים, לאן נעלמו? הם שמעו בברסלב שזה לא הענין של רבינו, ומה כן הענין של

המגידיים בארץ ישראל נוהגים לצעוק ר' ש-מ-ע-ו-ן, בתבערה דקדושה, והיהודי מוצא את עצמו במוצאי ל"ג בעומר ולא מבין על מה בוערים, העצה היא להקשיב לדברי ר' שמעון, שמגלה לנו שהקב"ה רוצה לשמוע את הקול שלנו, הקב"ה מחכה לנו בכל יום יום.

בחוץ לארץ אם רואים בחור או אברך עם ספר הזוהר הקדוש, מיד יבוא אליו מישהו ויגיד לו, אתה יודע שמי שלומד זוהר לפני גיל ארבעים יכול להשתגע... כאן בארץ ישראל אנשים קצת יותר מורמים וזה כנראה פחות קורה, אבל אצלינו בחו"ל מדברים כך, מוהרא"ש אומר, שרק מי שלא שומר על עיניו משתגע כדכתיב והיית משוגע ממראה עיניך אשר תראה, ומי שלומד זוהר זוכה לזכך את נשמתו, ומי שלא שומר על עיניו משתגע, פחד פחדים מה שהולך כאן ברחובות, חמי שליט"א ביקש ממני לנסוע לקברי תלמידי הבעשטה"ק בטבריה, ואמרתי להקב"ה: רבש"ע איך אפשר לחיות כאן, הרי כל כך קשה לשמור על העיניים ברחובות, ומזה אפשר להשתגע, כשאברך הולך ברחובות והוא לא מוריד את עיניו למטה, הוא ישתגע, אם הוא צופה ח"ו בכלים טמאים, הוא ישתגע.

אברך יכול להיות לבוש בכל הלבוש החסידי, ובבית מדרש הוא אומר מה כן נהוג לעשות ומה לא, אבל בצנעה הוא ל"ע צופה בדברים אסורים, ואי אפשר לראות את זה מבחוץ, ומזה אנשים נהיים ממורמרים, אי אפשר ליהנות בחיים למי שצופה עבירות, מסכן האברך והבחור שחושב שהוא מצא את האושר, שיש לו גישה לכלים טמאים, והוא לא מבין שהוא מפסיד את כל חייו ברגעים אלו.

אברך יקר, אתה נשוי, מה אתה נוכר באשפה, אתה בידיים מקלקל לך את החיים, אחרי זה לא יהיה לך טוב, ורק תחפש את המשקה המשכר והטיפה המרה, וכל חייו יהיו קשורים

ירושלמי, וידעתי שרק לצדיקים כאלו גדולים יש את הספר הזה, סבתא שלי סיפרה שהיא מכרה את התכשיטים שלה כדי שסבא שלי יוכל לקנות ש"ס בבלי, באותה תקופת הרעב בירושלים, הוא היה אברך צעיר והיה רק ש"ס אחד באיזור, והוא רצה שיהיה לעצמו ש"ס.

היום ב"ה אכשר דרא, וקונים הרבה ספרים, רבינו כבר מדבר על זה בשיחות הר"ן ואומר שהסיבה שאנשים קונים היום הרבה ספרים, כי אע"ג דאיהו לא חזי מזליה חזי, וכיון שהתנאים אמרו לרשב"י שיהיה שכחת התורה, לכן מפחד של שכחה אנשים קונים ספרים, אע"ג דאיהו לא חזי מזליה חזי, ואומר רבינו שלא מספיק לקנות, צריך גם ללמוד...

מוהרא"ש היה אומר, שזה הסיבה שאנשים מפחדים מעכבר, אפילו שאין בזה הגיון, מה עכבר מפחיד, אבל הוא מפחד כי מזליה חזי, יש אנשים שאם ראו עכבר בבית לא מסוגלים ללכת הביתה, כי המזל שלו רואה מה העכברים יעשו לו בקבר, זה הבעל חי הראשון שהולך לפגוש אותו, ולעשות ממנו סעודה, אחרי כמה שבועות הם מסיימים לאכול את כל גופו, ולכן כשרואה את העכבר, יש משהו פנימי שבוער ומפחיד אותו, אבל מוהרא"ש פסק באשר בנחל, שגוף שגורס משניות לא מגיעים אליו העכברים בקבר.

תראו את הילדים הקטנים, הוא סיים עירובין, והוא סיים יומא, והוא סיים פסחים, והוא סיים מסכת יבמות, רק ילדים יעלו לכאן לעשות סיומים, מחוסר זמן, בעולם אומרים שהסנדלר הולך עם נעליים קרועות, כל הילדים עושים סיומים, והילדים שלי ברוך השם בריאים... כשהם מתבגרים ואני רוצה שילדי ילמדו, אני מבטיח להם, שאם יסיימו את הש"ס תלמוד בבלי אקח אותם לארץ ישראל, ברוך השם, כל בניי למדו ש"ס והגיעו לארץ ישראל, לפני ארבע חודשים ביקש ממני בני הבחור, שרוצה לבוא שוב, הוא מאוד נהנה ל"ג בעומר במירון שנה שעברה, קדושת ר' שמעון, אמרתי לו שצריך לסיים

רבינו? הם לא יודעים, והיה אומר לי, אל תשאל אותם אם סיימו פעם את הש"ס, או אם סיימו פעם ששה סדרי משנה, אלא תשאל אותם אם עברו על הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, וכשמוהרא"ש אמר לי את זה מאוד התפלאתי, כי הכרתי את האנשים האלו, הם חסידי ברסלב האמיתיים, עם הפנים בהשתוקקות כלפי מעלה והקול הצרוד, איך יכול להיות שהם לא עוברים על הפרשה, אבל כשהתחלתי לדבר איתם ראיתי שהוא צדק, הם לצים גדולים, שיודעים טוב טוב לעשות ליצנות על צדיקים ולקרוא אותם בשמות משפחה, ולהגיד שיק וכו', אבל הם ריקים מתוכן, הם אפילו לא יודעים איזה פרשה השבוע, הם רק יודעים להגיד כל מיני מימרות מזקנים.

ומה באמת הענין של רבינו? הענין של רבינו זה לקרב אותנו להקב"ה, לקרב אותנו לתורה, הייתי היום בתלמוד תורה, וראיתי את הילדים שעושים סיומים, ואמרתי להם שיעשו את זה כאן בבית מדרש, כי כאן בבית מדרש ישב יהודי עם זקן, ויראה את הילד בן 12 שעושה סיום חצי ש"ס, אולי הוא יתחיל ללמוד, ויגיד לעצמו הרי נשאר לנו סך הכל שבועיים לחג השבועות, אולי הגיע הזמן להצטרף ללימוד התורה, אולי הגיע הזמן להקיא כבר את כל הליצנות והחכמות היתירות, הרי אני מתבגר עוד ועוד, אני יצטרך יום אחד לחזור אל הקב"ה אולי הגיע הזמן שאעבור על תלמוד בבלי.

יש לנו כאן ישיבה די קטנה אבל בחורים כאלו טובים, יש בקושי כמה בחורים בודדים [הערת הכותב: ברוך השם מאז הישיבה הכפילה את עצמה כמה וכמה פעמים בכמות ובאיכות], אולי יגידו שהישיבה כאן זה ממש ליצנות, אבל תראו את הבחור הזה, הוא בן 14 וסיים את תלמוד ירושלמי, אני זוכר שהייתי עוזר לסבא שלי לנקות לפסח, סבא שלי היה גאון גדול וצדיק, ונקיתי לו את הספרים, באותה תקופה אי אפשר היה למצוא תלמוד ירושלמי בבית כנסת, אבל לסבא שלי היה תלמוד

הוא דבר השווה לכל נפש, כי כשמתחילים לדבר על קבלת התורה, זה מאוד קשה לדבר, כי יש את הלומדים ויש את המון עם, וחצי מכלל ישראל לא יכולים ללמוד עכשיו גמרא בעיון והבנה עמוקה, ועכשיו ניקח את החלק הלומדים וגם אותם צריכים לחתוך לחצי, כי לא כל אחד יכול ללמוד כל יום, אבל כשלוקחים משניות קטן בכיס, כל אחד יכול ללמוד בזה, יושבים על האוטובוס וגורסים.

יהודי שיושב ולומד משניות לא חייב להגיע לכל מחאה שהוא שומע שמוחים, לא חייב לצעוק כל הזמן מחאה נמרצת, הוא יכול למחות עם המשניות שלו, הוא מוחה על היצר שמפיל אותו, הוא מוציא משניות ואומר, אני מוחה על היצר שלי אני חייב להיות ירא שמים, משניות זו מתנה שקיבלנו, אולי צוחקים על כולנו אבל יש לנו מתנה, על רבינו כבר לא צוחקים היום, כי יש הרבה קהילות של ברסלב שמחשיבים ברחוב, אבל על היכל הקודש צוחקים, ואני שואל על מה יש לצחוק, מה יש לצחוק הזה במקום שהוא נמצא שם, יש שם המון סוגים של קוגל ואולי היה גם הדלקה עד לב השמים, אבל עם מה הוא נשאר ביד, מה יש לו מכל הדברים הגדולים שהיו שם, גם אם היה שם הקפות הכי יפות והציבור הכי גדול, מה זה עוזר לו בחיים.

האברך יושב בחצר שלו וחושב הרי קשה לי בבית, מה יעזור לי הקוגל שאכלתי, ואומרים ש'שבת' בגימטריא 'קוגל', אבל כשרואים שהחשבון לא תואם, אומרים תאכל עוד קוגל עד שהחשבון יתאים, ואם אתה צוחק על האימרא הזאת אתה נחשב ללץ כי אתה צוחק על דברים קדושים של שטויות והבלים, שבת זה לא קוגל, שבת זה שמחה בבית, מדברים יפה בבית בכבוד גדול.

לאשה חייבים לדבר כמו למלכה, זה עבודת השם, וזה עבודת המידות, מה זה גלגול שלג? זה דבר קל מאוד, להתגלגל בהר של שלג, מי לא יודע לעשות את זה, אבל לשבת

ש"ס, הוא אמר שהוא כבר סיים, אמרתי לו אני כבר שילמתי לך כרטיס, אם תסיים שוב, תיסע שוב, ושאל כמה דף זה יוצא ליום, אם רוצים לסיים כל חודש זה תשעים דף ליום, והוא למד עשרים וחמש דף ליום, וכעת הוא כאן לעשות סיום הש"ס, אני לא יודע מה אנשי ארץ ישראל יבטיחו לילדיהם, אולי לבוא לאמריקה, לקרית ברסלב, אולי לא כדאי, צריך לחשוב טוב מה להבטיח.

- רבינו נתן לנו דרך ללמוד, גם אם אני לא מבין, וגם אם אין לי חברותא, וגם אם אני מגיע מבית שבור, אני לא מכיר את כל התירוצים, כשהיינו ילדים המצאנו כל יום תירוץ אחר למלמדים, הם היו אומרים לנו את המשפט 'שערי תירוצים לא ננעלו', היום איחרתי בגלל תירוץ זה, ומחר בגלל תירוץ אחר, רבינו נתן לנו דרך ללמוד ולא צריך שום תירוץ, אפשר לשבת עם משניות וגמרא, ולגרוס, ולהרגיש את הקב"ה, ואם כולם צוחקים עליך, תזכור ש'ותשחק ליום אחרון', צוחק מי שצוחק ביום אחרון, חז"ל אומרים במדרש תנחומא, אימתי התורה שוחקת לאדם, ותשחק ליום אחרון, כשנפרד מהעולם, התורה הולכת לפניו ומכניסה אותו לגן עדן.

- החיד"א בספרו ראש דוד פ' ויחי, מביא דברי המדרש, שכשיהודי נפטר מהעולם, פחד פחדים מה שעובר על נשמתו, אז יראו מה קורה לאדם בראיה אחת אסורה, אני לא מדבר עכשיו על מעשה או דיבור אסור, יהיה מאוד מר ואיום ונורא, והנשמה מרגישה אבודה לגמרי, ואז מגיע אשר בן יעקב ושואל את הנשמה, האם גרסת משניות, ואם הוא למד משניות, אשר בן יעקב מכניס את הנשמה לגן עדן, ומבאר בזה הכוונה מאשר שמנה לחמו, שמנה אותיות משנה.

- כשיהודי מאבד את אביו רח"ל, הוא חושב מה אני יכול לעשות לנשמה של אבא שלי, הדבר הראשון הוא מוציא משניות ללמוד, למה משניות? כי הנשמה צריכה משניות, וכי מי שחי לא צריך לנשמתו משניות? משניות

לגמרי, התחלתי עם ישיבה קטנה, ואחרי זה הקהילה התפתחה, ואני מקבל עוד טלפון ועוד טלפון, אברך אחד אומר לי, אולי ראש הישיבה יכול להתפלל עלי גילו אצל אשתי המחלה הנוראה, ירחם השם, ושאר מרעין בישין של טלפונים נוראים, והאברך הזה שרוצה להתגרש עוד שואל אם הוא חייב לסכול, תגיד תודה שאתה בריא, אתה בכלל יודע מה זה סבל? התחנת ויש לך ילדים, תכופף את הראש להקב"ה, ותחיל לדבר יפה בבית, תנסה את זה ותראה פלאות.

אם חבר שלך מבקש ממך אולי אתה יכול לקחת אותי עם הרכב, אתה אומר, כמובן, בכבוד רב, אבל אם אשתך מבקשת שתיקח אותך לסבתא שלה או לדודה שלה, אתה מיד מגיב, וכי אני הנהג שלך? שומו שמים, את מי תיקח ברכב שלך אם לא את אשתך, אתה הולך וסוחר קוגל ופארענצעס, במקום זה תהיה הגבאי של אשתך, תעשה ממנה חסידות גדולה, וכך תביא את השכינה בבית, וכי כך מדברים בבית? שואלים את האשה אני הנהג שלך? ככה יהודי מדבר? ככה חסיד ברסלב יכול לדבר? אם השכנה תסחוב חבילות אתה מיד תבוא לעזור, אבל כשאשתך מבקשת שתעזור עם הילדים, אתה פתאום חייב לרוץ דחוף, ואתה לא יכול לעזור, אני לא יודע איך להתבטא על זה, איזה אכזריות וטיפשות, מה היא כבר רוצה שתעזור לה עם העגלה, רק כשזה מגיע לאחרים אתה נזכר מדברי חז"ל שמי שרואה אשה טובעת ולא מסייע לה זה חסיד שוטה, הרי כאן מדובר באשתך, שם זה לא חסיד שוטה? חסיד ברסלב לא יכול לדבר ככה לאשתו, אשרינו שמוהרא"ש מסר את נפשו בשבילנו.

כאן בארץ ישראל מישהו לכלך על מוהרא"ש בתקשורת, וקיבלתי מכתבים מאברכים כאן, ממש לא מבין אתכם, חשבתי שאתם הרבה יותר חכמים, אתם מקשיבים לחדשות? אין לכם מה לעשות? חשבתי שאתם יותר מזה, ואני מקבל עוד מכתב ועוד מכתב למה אני לא מגיב על זה, מה יש להגיב בכלל, חז"ל

בבית ולהבליג ולשתוק זה הרבה יותר קשה מגלגול שלג, צועקים עליך ואתה לא נפגע ועדיין ממשיך להתנהג באהבה, זה עבודה קשה שבמקדש, ולא מחכה שיפייסו אותך, אתה רק מתמלא ברחמנות, וכי אם התינוק שלך יתן לך בעיטה, או יצעק 'דאדא טאטי', אתה תיעלב ממנו? אתה תמכור אותו? אתה תזרוק אותו מהבית? אם כן, אז אתה תינוק, אבל יהודי מבוגר יודע שלא קרה כלום, ילד זה ילד ועכשיו הוא ילך יפה לישון, ואם הילד צעק, אבא אני לא אוהב אותך, אז מה, לא קרה כלום, ואל תקנה לו איזה מסוק חשמלי לפייס אותו, הוא ילד, ואם האשה צועקת עליך, גם לא קרה כלום.

ובטח ובטח כשהיא אומרת את דבריה בצדק, מה זה הדבר הזה שאתה לא מרשה לה ללכת לאחות שלה או להוריה, וכי קנית שפחה? האם אתה ערבי? אתה יהודי ותתנהג כיהודי כשר, מה קורה איתך? והכל עוד מלובש בלבוש חסידי, האשה וכו', אצל רבינו יש לימודים אחרים לגמרי, לימודי קדושה, לימודים של ר' שמעון, אין פרשה אחת בזה"ק שלא כתוב שם, שהשכינה שורה רק כשיש בעל ואשה בבית מתוך אהבה ורעות, מה אתם חושבים, שיש השראת השכינה בבית אם הבעל נסע לכמה שבועות למירון? השכינה בבית אם הוא זורק את אשתו כסמרטוט? מה פתאום, בזה"ק כתוב שהשכינה נמצאת כשיש בעל ואשה בבית מתוך יראת שמים, זה מה שכתוב בזה"ק, אני מפחד שאם תסתכלו יותר מדי בזה"ק תחשבו שיש בעיה בחסידות, אבל זה לא נכון, כי אלו שהקהילה שלהם מבוססת על גרושים, לא קשור כלום לחסידות, זה חרפה ובושה.

בכל מקום מסתובבים גרושים ופרודים ומחשיבים אותם, בהיכל הקודש זה בל יראה ובל ימצא, מה זה הדבר הזה להתגרש? האברך אומר וכי אני חייב לסכול? תגיד לי, האם זה נחשב לסכול, יש לך בכלל מושג מה זה סבל, אתה יודע מה אנשים עוברים היום, רק מלשמוע צרות ישראל אפשר להשתגע

של האברך היא שאחרי שפספס יום הוא יכול להתחיל מחדש, ואם פספס שלש ימים, ועדיין יכול להתחיל שוב מחדש, זה גדול עוד יותר, לזה יש חשיבות.

אברך אומר לעצמו, למה אני לא יכול להיות כמו פלוני, קם כל בוקר מוקדם, הולך למקווה, אומר את התפילה שקודם התפילה וכו', אבל אתה לא יודע שפלוני חושב למה הוא לא יכול להיות כמו אלמוני, והאמת היא שהקב"ה לא מחפש מלאכים ולא נשמות גבוהות, הוא רוצה לראות איך שאתה מקבל על עצמך קבלה, ונופל, וקם שוב ונופל שוב ועדיין קם ומתעודד, כמה זה מתוק ויפה אצל הקב"ה.

עכשיו מוצאי ל"ג בעומר אנשים מקבלים לעצמם קבלות טובות, מה זה קבלה? לבקש מהקב"ה: רבש"ע אני רוצה ללמוד כל יום, רבש"ע אני רוצה להתפלל, עזור לי, רבש"ע אני רוצה לבוא כל יום לבית כנסת לשחרית מנחה וערבית, ואני מתחנן לגבאים, אל תמשכו את התפילות יותר מדי, אלו שמושכים את התפילה גורמים שאנשים יפסיקו להתפלל, אני זוכר שכשמוהרא"ש ביקש ממני להתפלל לפני העמוד באומן, והרי בראש השנה כולם מסכימים שמתפללים תפילות ארוכות, אבל הוא הזהיר אותי שלא אסיים את התפילה אחרי שתיים בצהריים, בשמונה התחילו ברכת השחר, ואמר לי הכי מאוחר מותר לסיים בשתיים, ולא התפללתי מוסף רק שחרית, והוא אמר לי, תזדרז בתפילה, ותשיר שירים מהירים, ואנשים עמדו שם ואמרו לי, מה זה הדבר החדש הזה, הגיע כאן ראש ישיבה חדש ומתחיל להתפלל מהר, זה ראש השנה היום, ברוך השם שהדבר הזה לא איכפת לי בכלל, לא איכפת למה כשמוהרא"ש שמע את הטענות האלו הוא לא ענה להם שהוא אמר לי להתפלל כך, הוא אמר להם: מה? באמת? ככה הוא עושה? אבל זה לא העסק שלי, ולא רק עכשיו זה לא מעניין אותי, גם אז זה לא עניין אותי, אני ידעתי שאני צריך לעשות את מה שהוא אומר, לא למשוך את התפילה,

אומרים במסכת שבת שאם מקבלים איזה מכה משיכור, אל תפיל אותו, כי הוא בין כה בדרך ליפול, מה יש להתייחס בכלל לאלו שדיברו בתקשורת, הם נופלים מעצמם, מסכנים אנשים חולים.

אשרינו שמוהרא"ש מסר את נפשו בשבילנו, וסלל את הדרך, ואנחנו כבר יודעים איך לחיות בבית, ואיך לדבר בבית, מה יהיה לאברך שסוחר את הקוגל, ואני מבקש ממכם בהזדמנות זו, אל תעשו עסק ממני, אל תגידו לה אני חייב ללכת לראש ישיבה לשיעור, הוא עכשיו בארץ, אם אשתך אומרת שאתה יכול ללכת, מה טוב ומה נעים, ואם היא צריכה עזרה בבית, אל תלך, תקשיב לשיעור בטלפון, אין לי שום ענין למלא את הבית כנסת עם ראשים של אנשים, האנשים אומרים לי שיש כאן יותר מדי בלאגן, ורוצים שאני אחזור כבר לאמריקה, אין כאן אויר לנשום.

אברך מתלונן שאשתו לא עושה לו כלום, שלום עליכם מחותן, מה בדיוק היא צריכה לעשות לך, תודה להקב"ה שאתה נשוי, ולך לפינה ותבקש מהקב"ה שיהיה אחוה ורעות בבית שלך, ותראה שעל ידי תפילה והתבודדות דברים ישתנו, ואם יהיה לך קשה את הקושיא ששאלו את ר' שמעון, למה כל יום זה קורה לי, למה כל יום רבים ומתפייסים שוב, והתשובה מה שר' שמעון ענה לתלמידיו, כי הקב"ה רוצה לשמוע אותך כל יום, תדבר אליו כל יום.

אני חייב לרוץ לתפוס את הטיסה, היום היה איזה התגרות באומות וזרקו בחזרה טילים וחשבו אולי סוגרים את שדה התעופה, אבל לא סגרו, ואני חייב להזדרז, רבותי, תזכרו על מה דיברנו היום, לדבר אל ד', וללמוד משניות וגמרא, וכל אלו ששואלים את השאלה למה אני לא מצליח ללמוד כל יום ח"י פרקים משניות, אני רוצה שתדעו, שאם אתה לומד כל יום ולא פספסת אף פעם, אני לא בטוח שזה שווה משהו, לא ממש כך, אבל בערך כך, כי זה מלא עצבים וכפייתיות, הגדולה

אלא לזרז.

בית כנסת קטן יותר, ואף אחד לא התפלל בקול, ולא הייתי צריך לחכות לאף אחד, ולא עשו מי שברך, וכי אני ימתין עד שיהיה שעתיים עד שכולם יתחילו לדבר, האנשים שמתפללים לאט גורמים שלא יתפללו, וזה אפילו יכול לגרום לחילולי שבת, כי הבחור נמאס לו לעמוד ארבע שעות בבית כנסת והוא יכול לקחת טלפון ביד, ואם אתה אומר שאני מדבר עכשיו מתוך חום גבוה, הלוואי שזה נכון, הרי האברכים מגיעים אלי לדבר, אברכים עם כל הלבוש החסידי, ומספרים לי את האמת, שנמאס להם לשבת שעות בבית כנסת.

יש מקומות שמשלמים לאנשים שיבואו להתפלל אצל הרבי למלא את הבית כנסת... אבל מי שלא משלמים לו אין לו כח להיות בבית כנסת שסתם מושכים את הזמן, עבדתי פעם בישיבה ששילמו שם לשתי אברכים שיבואו להתפלל בישיבה ויעשו קול תפילה, רבש"ע וכי מתפללים בגלל הקול? מתפללים להקב"ה, ואם לא היו מושכים את התפילה, הבחורים היו מתפללים להקב"ה, אבל צריך לדעת שח"ו לבלוע את המילים ולזרוז סתם, צריך להתפלל, מדברים אל הקב"ה, תתקשרו לרבינו ותבואו להתפלל בבית כנסת, ותבקשו על זה מהקב"ה, אני לא רוצה להפסיד את הטיסה, ד' יעזור שיהיה לכם הצלחה רבה.

• מוהרא"ש היה אומר לי לעשות דברים, והזהיר אותי אל תזוז אחרי זה ואל תשנה כלום לא משנה מי יגיד לך מה, פעם אחת הוא ביקש ממני להתחיל לדבר בבית הכנסת, אני לא דיברתי עד אז, רק בישיבה הייתי ראש ישיבה, בבית כנסת היה לי גן עדן, ישבתי בפניה והקשבתי לדיבורים בבית כנסת, פעם אחת הוא אמר לי מהשבת הזאת אתה מדבר בבית כנסת, ואם מישהו אחר מדבר, אל תתייחס בכלל, ואני אומר לך שתמיד יהיו לך כמה אנשים סביבך שיקשיבו לך, ותגיד את כל מה שאתה שומע בשיעורים, אמרתי: בסדר גמור, ומה אעשה אם יכבדו מישהו אחר לדבר, הוא אומר לי, אל תסתכל, אתה תדבר.

• אנשים הגיעו להגיד למוהרא"ש שאני הנהגתי בבית כנסת להתפלל מהר, האברך הזה שהתלונן, היה מגיע כל שבוע בשוכן עד, ואם היה מגיע בזמן הוא היה רואה שלא ממהרים בכלל, מוהרא"ש היה אומר לי שהתפילות בשבת בבוקר צריך לקחת שעתיים, ולצערי לא תמיד יכולתי לציית, כי לפעמים התפללתי רק שעה וחצי... לא כי לא רציתי לציית, אלא ראיתי למה אצל מוהרא"ש לוקח שעתיים, כי יש ציבור גדול, והחזן צריך לחכות עד שיסיימו, ועשו מי שברך וכו', ואצלינו היה
